

Factsheet beschoeiing

BESCHOEIINGEN zijn een veelgebruikte manier om oevers te beschermen en de vorm van watergangen in stand te houden. Tegelijkertijd hebben beschoeiingen invloed op de inrichting en ecologische kwaliteit van oevers. Met name harde beschoeiingen kunnen de overgang tussen land en water verstoren, waardoor het leefgebied voor planten en dieren afneemt en de waterkwaliteit onder druk komt te staan. Om verdere achteruitgang van de ecologische kwaliteit te voorkomen en meer duidelijkheid te bieden over wat wel en niet is toegestaan, past Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de regels aan. Voor nieuwe beschoeiingen geldt voortaan in beginsel een vergunningplicht. Alleen voor ecologisch vriendelijke beschoeiingen in secundair water, die voldoen aan de gestelde voorwaarden, geldt een meldingsplicht.

1 Welke regels gelden op dit moment?

In de huidige waterschapsverordening (WSV) is het aanleggen, vervangen of verwijderen van beschoeiingen niet vergunningplichtig, mits wordt voldaan aan de specifieke zorgplicht (artikel 3.32) en de meldingsplicht (artikel 3.33). De specifieke zorgplicht bevat voorwaarden die zijn gericht op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de ecologische waterkwaliteit, het waarborgen van de doorstroming en het waterbergend vermogen, het in stand houden van de stabiliteit van de oever en het waarborgen van de toegankelijkheid voor onderhoud en inspectie. Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan alsnog een maatwerkbesluit van toepassing zijn.

Daarnaast zijn in de beleidsregels nadere voorwaarden opgenomen voor de beoordeling van beschoeiingen bij maatwerk, onder meer gericht op het voorkomen en compenseren van negatieve effecten op de ecologische kwaliteit, het behoud van oeverlengte en oeverprofiel en het toepassen van gelijkwaardige of natuurvriendelijke oplossingen.

2 Waarom is actualisatie nodig?

Voor beschoeiingen zijn de regels in de praktijk onvoldoende werkbaar en moeilijk handhaafbaar. Dit komt doordat beschoeiingen in beginsel vergunningsvrij zijn, maar tegelijkertijd moet worden voldaan aan voorwaarden die gericht zijn op het voorkomen van ecologische achteruitgang. In de praktijk blijkt dat het aanleggen van een traditionele harde beschoeiing zonder compensatie op een bestaande oever vrijwel altijd leidt tot achteruitgang van de ecologische kwaliteit, waardoor niet goed kan worden voldaan aan de voorwaarden uit de specifieke zorgplicht en initiatiefnemers en uitvoering onvoldoende duidelijkheid hebben over wat wel en niet is toegestaan.

De Kaderrichtlijn Water (KRW) vereist dat achteruitgang van de waterkwaliteit moet worden voorkomen en dat deze juridisch geborgd moet zijn. Deze verplichting geldt al, en is ook onderdeel van de WSV. Echter, de huidige regels in de WSV geven onvoldoende richting over het voorkomen van ecologische schade waardoor deze beperkt uitvoerbaar zijn voor initiatiefnemers, vergunningverlening en handhaving.

3 Wat is de gewenste wijziging?

De gewenste wijziging betreft het aanpassen van de regels voor beschoeiingen waarbij het voorkomen van ecologische achteruitgang centraal staat. De regels voor het vervangen van bestaande beschoeiingen worden in deze fase niet aangepast. De voorgestelde wijzigingen houden in dat voor nieuwe beschoeiingen een vergunningplicht geldt. Uitsluitend voor ecologisch geschikte beschoeiing, zoals onderwaterbeschoeiing, in secundair water blijft een meldingsplicht van toepassing. Nieuwe beschoeiingen worden expliciet getoetst op het voorkomen van ecologische achteruitgang en het niet in gevaar brengen van de KRW-doelen.

4 Waarom heeft deze wijziging de voorkeur?

Door de nieuwe regels voor nieuw aan te leggen beschoeiingen ontstaat vooraf duidelijkheid door een duidelijke beoordeling op de effecten op het watersysteem. Dit maakt het mogelijk om beter invulling te geven aan het uitgangspunt dat ecologische achteruitgang moet worden voorkomen en dat het behalen van de KRW-doelen niet in gevaar mag komen. Door de wijzigingen kan concreter invulling worden gegeven aan de ecologische toets door vergunningverlening, en ontstaat er een uitvoerbaar kader voor toezicht en handhaving.

Huidige regelgeving		Nieuwe regelgeving	
Regelgeving	Werkingsgebied	Regelgeving	Werkingsgebied
Zorgplicht: In artikel 3.32 (WSV) geldt een specifieke zorgplicht voor het aanleggen, vervangen of verwijderen van beschoeiingen.	Primaire en secundaire wateren	Zorgplicht: De specifieke zorgplicht (artikel 3.32 WSV) blijft van toepassing als algemene randvoorwaarde bij uitvoering van werkzaamheden. De toepassing verschuift naar ondersteuning van vergunningverlening en meldingen.	Primaire en secundaire wateren
Voor het aanleggen van beschoeiingen geldt een meldingsplicht (artikel 3.33 WSV)		Alleen voor ecologisch vriendelijke beschoeiingen (zoals onderwaterbeschoeiing) in secundair water geldt een meldingsplicht.	
Vergunningplicht: In artikel 2.47 en 2.52 (WSV) zijn beschoeiingen uitgezonderd van de vergunningplicht en vallen daarmee in beginsel onder de specifieke zorgplicht.	Primaire en secundaire wateren	Vergunningplicht: Met uitzondering van de meldingsplichtige ecologisch vriendelijke beschoeiing in secundair water, geldt voor het aanleggen van nieuwe beschoeiingen een expliciete vergunningplicht.	Primaire en secundaire wateren
Beleidsregels: Beleidsregels bevatten algemene voorwaarden, waaronder compensatie van negatieve effecten op ecologie en behoud van oeverprofiel	Primaire en secundaire wateren	Beleidsregels: Beleidsregels worden aangescherpt met nadruk op het voorkomen van ecologische achteruitgang en het toetsen aan KRW-doelen.	Primaire en secundaire wateren
Onderhoudsregels: In het onderhoudsbesluit zijn regels opgenomen voor het in stand houden van beschoeiingen.	Primaire en secundaire wateren	Onderhoudsregels: Geen inhoudelijke wijziging.	Primaire en secundaire wateren

5 Wat is de impact op de omgeving?

De voorgestelde wijziging heeft impact op initiatiefnemers die een nieuwe beschoeiing willen aanleggen. Waar dit in de huidige situatie zonder vergunning mogelijk is, geldt in de nieuwe situatie een vergunningplicht. Dit betekent dat initiatiefnemers vooraf een aanvraag moeten indienen en dat hun plan wordt beoordeeld op de effecten op het watersysteem, met name op de ecologische kwaliteit.

Hierdoor kan het voorkomen dat bepaalde vormen van beschoeiing niet of alleen onder voorwaarden worden toegestaan, of dat een initiatief moet worden aangepast. Dit betekent in de praktijk dat bij de aanleg van een traditionele beschoeiing compensatie gevraagd wordt, waarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk voor is. Dit zal bijvoorbeeld voor sommige perceeleigenaren niet mogelijk zijn.

Tegelijkertijd biedt de wijziging ook meer duidelijkheid over wat wel en niet is toegestaan. Initiatiefnemers weten vooraf beter waar zij aan toe zijn en welke eisen gelden. Daarnaast draagt de wijziging bij aan de bescherming van de ecologische kwaliteit van watergangen, wat op termijn een positief effect heeft op de leefomgeving. Per saldo leidt de wijziging tot een duidelijker (toetsings)kader met meer voorspelbaarheid vooraf bij nieuwe initiatieven.

6 Wat is de impact op het waterschap?

De voorgestelde wijziging leidt tot een verschuiving van achteraf beoordelen naar vooraf toetsen. Doordat nieuwe beschoeiingen vergunningplichtig worden, neemt het aantal vergunningaanvragen toe en daarmee ook de inzet op vergunningverlening. Hierdoor ontstaat een duidelijker toetsingskader, waardoor aanvragen eenduidiger kunnen worden beoordeeld en de uitvoerbaarheid voor toezicht en handhaving verbetert. Er wordt verwacht dat de compensatieplicht voor sommige initiatiefnemers niet uitvoerbaar is. Daarom is duidelijke communicatie over de regels en de gevolgen daarbij extra belangrijk. Toch kan de nieuwe situatie leiden tot extra bezwaarzaken voor het waterschap. Per saldo betekent dit een toename van de werklast aan de voorkant, maar ook meer grip op de kwaliteit van het watersysteem en minder onduidelijkheid in de uitvoering.

7 Welke belangen zijn afgewogen?

De voorgestelde wijziging richt zich op de bescherming van de ecologische waterkwaliteit. Dit heeft gevolgen voor het gebruik en inrichting van aangrenzende percelen en de daarbij horende functies en belangen. Daarbij is ook gekeken naar de uitvoerbaarheid van de regels voor initiatiefnemers en de handhaafbaarheid voor het waterschap. De gekozen lijn geeft prioriteit aan het voorkomen van ecologische achteruitgang, binnen een kader dat duidelijk en toepasbaar is in de praktijk.

Waar nodig, beschermt de beschoeiing land van water

waterschap
amstel, gooi
en vecht